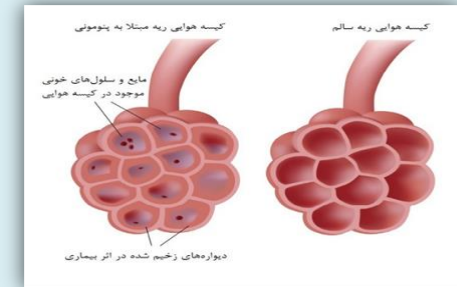

پنومونی (ذات الریه) کودکان

هوایی که با هر تنفس وارد ریه‌ها می‌شوند از بینی، لوله های هوایی (نای، نایژه، نایژک) و کیسه‌های هوایی عبور می‌کند. بینی برای محافظت از میکروب‌ها، گرد و غبار و دیگر عوامل عفونی، از مخاط و مو پوشیده شده است. هنگامی که مخاط بینی قادر به جلوگیری از ورود عوامل عفونی به ریه‌ها نباشد، این عوامل عفونی به اندام‌های داخلی وارد و منجر به بیماری می‌شوند. ذات الریه یا پنومونی یک عفونت تنفسی شایع است که قسمت‌های پایین ریه را درگیر می‌کند.

علائم

- ✓ علائم اولیه شامل تب اغلب با درجه بالا و لرز
- ✓ سرفه مداوم، سرفه خلط دار به رنگ زنگ زده یا سبز و یا آغشته به خون در ذات الریه ناشی از باکتری و سرفه خشک در ذات الریه ناشی از ویروس میباشد
- ✓ اشکال در تنفس، تنفس سریع و تنگی نفس

- ✓ سردرد، از دست دادن اشتها، ضعف، بی‌حالی، تهوع، استفراغ، اسهال
- ✓ درد قفسه سینه که اغلب با سرفه یا تنفس بیشتر می‌شود
- ✓ تعریق بیش از حد
- ✓ افزایش ضربان قلب
- ✓ احساس خستگی یا ضعف شدید

علل شایع

- ✓ باکتری‌های خاص از قبیل استرپتوکوک پنومونی
- ✓ ویروس‌ها
- ✓ قارچ‌ها

عوامل خطر

- ✓ سن پایین
- ✓ وضعیت اجتماعی و اقتصادی پایین
- ✓ ابتلا به بیماری‌های مزمن مانند اختلالات کلیوی، بیماری‌های مربوط به ریه و دیابت
- ✓ وزن کم موقع تولد
- ✓ عدم تغذیه با شیر مادر
- ✓ سوء تغذیه
- ✓ در معرض دود سیگار بودن
- ✓ سیستم ایمنی بدن ضعیف مانند ابتلا به ایدز و یا بیماری‌هایی با نقص ایمنی

عوارض احتمالی

- ✓ تجمع مایع بین دو لایه پرده پوشاننده ریه‌ها
- ✓ گسترش عفونت
- ✓ آبسه ریه

تشخیص

- معاینه توسط پزشک و بررسی علائم و نشانه‌ها
- ✓ تصویربرداری از قفسه سینه
 - ✓ بررسی‌های آزمایشگاهی نظیر کشت خلط، کشت خون و شمارش سلول‌های خونی
 - ✓ اسکن ریه

درمان

- ✓ در ذات الریه باکتریایی آنتی بیوتیک شروع می‌شود.
- ✓ ذات الریه ناشی از ویروس معمولاً با آنتی بیوتیک درمان نمی‌شود. این پنومونی با درمان در منزل، مانند استراحت، مصرف مایعات گرم و سوپ و درمان سرفه معمولاً خوب می‌شود
- ✓ در ذات الریه شدید و مقاوم به درمان بستری شدن در بیمارستان ضروری است
- ✓ فیزیوتراپی قفسه سینه و اکسیژن درمانی از درمان‌های اصلی بیماری محسوب می‌شوند.

فعالیت

- ✓ انجام فعالیت‌های متناسب با سطح تحمل و سن کودک از طریق برنامه ریزی، به طوری که با استراحت کودک تداخل ننماید.

رژیم غذایی و تغذیه

← تغذیه مناسب بخصوص در کودکان عامل مهمی در پیشگیری از عفونت‌های ریه است. لذا در طول مدت بیماری و بعد از آن با زیاد کردن تعداد وعده‌های غذایی از عقب ماندن رشد کودک جلوگیری کنید. بهتر است از غذاهایی مانند سوپ، آش، فرنی و... که احتیاج به جویدن ندارند، استفاده کنید.

← در طول درمان و تا حصول بهبودی کامل از دادن مواد غذایی همچون موز، شیرینی و شکلات، آجیل و دانه‌های روغنی که باعث تحریک سرفه و افزایش درد قفسه سینه می‌شوند، خودداری کنید.

← از دادن غذاهای سرخ کرده، پرادویه و محرک‌هایی مانند کیک‌ها و آبمیوه‌های صنعتی به کودک خودداری کنید.

مراقبت

← با استفاده از یک دستگاه مرطوب کننده هوا و بخور گرم رطوبت کافی را برای تنفس راحت تر کودک فراهم کنید. (طبق نظر پزشک)

← از مواجهه با سرما یا خیس بودن لباس کودک در هوای سرد خودداری کنید.

← کودکانی که مبتلا به این بیماری شده اند حتی پس از بهبود نیز ریه های حساس تر نسبت به دیگران داشته و همواره باید جوانب احتیاط را رعایت کنید. مواردی همچون بوی سیگار، حشره کش‌ها، اسپری خوش بو کننده و وایتکس و شیشه شوی، عطر گل‌ها و گیاهان به خصوص در فصل بهار و هنگام گرده افشانی گیاهان و... از مواردی است که همواره باید رعایت کنید.

در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمائید؟

در صورتی که کودک شما دارای علائم زیر بود سریعاً به پزشک یا اورژانس مراجعه کنید:

← مشکل در تنفس یا تنفس غیرطبیعی سریع، رنگ مایل به آبی یا خاکستری در ناخن‌ها و لب‌ها، تب بالاتر از ۳۸ درجه سانتیگراد)، سختی در تنفس حتی در هنگام استراحت، کشیده شدن عضلات بین دنده ای در هنگام تنفس به داخل.

← جهت پیگیری درمان، قبل از اتمام دارو به پزشک معالج مراجعه نمائید.

منابع: کتاب راهنمای بالینی پرستاری کودکان

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
مازندران

بیمارستان امام سجاده (ع) رامسر

پنومونی کودکان

* شماره تلفن بیمارستان و شماره

داخلی بخش مربوطه جهت رفع ابهامات

آموزشی در اختیار شما قرار می‌گیرد،

شماره بیمارستان: ۵-۵۵۲۲۲۰۳۱-۰۱۱

شماره داخلی بخش: ()

آموزش سلامت
HE.40. 03
تاریخ آخرین بازبینی:
1401/ 02/10